

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Харківського

національного економічного

університету імені Семена Кузнеця

Володимир ПОНОМЕРЕНКО

2025 р.

ВІСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Су Жуй

«Формування механізму економічної поведінки підприємства», яка
представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі
спеціальності 051 «Економіка»

Публічна презентація наукових результатів дисертації Су Жуй «Формування механізму економічної поведінки підприємства» та її обговорення відбулися 21 лютого 2025 р. на розширеному засіданні кафедри статистики і економічного прогнозування. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації експерти у складі к.е.н., доцента Литовченко І.В., к.е.н., доцента Чернишова В.В. та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків:

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують

обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі економіки та управління підприємствами.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. Актуальність дисертаційної роботи на тему «Формування механізму економічної поведінки підприємства» зумовлено новими умовами функціонування та розвитку підприємств, спричинених можливостями, викликами та обмеженнями нового етапу розвитку цивілізації, світової та національних економік. високим рівнем нестабільності, мінливості та флюктуаційності ринкової економіки ХХІ століття. Зростання відкритості національних економік до позитивних і негативних впливів глобального ринку, швидке поширення досягнень науково-технічного прогресу в усіх сферах бізнесу, тотальна діджиталізація, зміна форм і методів взаємодії між учасниками економічних процесів, надзвичайні обставини, пов'язані з пандемією COVID-19, військово-політична нестабільність у різних країнах світу, перехід від оффлайн до онлайн та гібридних форм роботи, а також глобалізаційні міграційні процеси створюють високі рівні нестабільності, флюктуаційності та непередбачуваності поведінки економічних агентів. Все це вимагає кардинальної зміни парадигми економічної поведінки підприємств і актуалізує тему дисертації, виконаної Су Жуй.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, а саме науково-дослідною роботою № 182-46 за темою «Розробка системи моніторингу економічної поведінки підприємства» (Державний реєстраційний номер 0123U103133), де здобувачка була відповідальним виконавцем (наказ ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 20.06.2023 № 55-НДС), що підтверджується довідкою №77/2023 від 13.09.2023р. Автором побудовано методичний підхід до формування інформаційного простору дослідження економічної поведінки підприємства, розроблено комплекс моделей аналізу економічної поведінки підприємств домінуючих видів економічної діяльності, сформовані рекомендації щодо адаптації їх поведінки до мінливих умов зовнішнього середовища.

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну.

Наукова новизна результатів, отриманих особисто автором, полягає у такому:

удосконалено:

механізм управління економічною поведінкою підприємства, що, на відміну від існуючих, побудований з урахуванням взаємодії нелінійності перебігу економічних процесів у тріаді «національна економіка – вид економічної діяльності – поведінка підприємства» та спрямований на розробку сценаріїв управлінських рішень щодо підтримки сталості траєкторії економічної поведінки підприємства або компенсації макроекономічних шоків та корегування його траєкторії відповідно до ресурсних можливостей підприємства;

методичні рекомендації щодо оцінки чутливості видів економічної діяльності (ВЕД) до кризових/шокових впливів макроекономічного розвитку на економічну поведінку підприємства, що, на відміну від існуючих, заснований на використанні запропонованого коефіцієнту чутливості, який є інструментом формування або корекції тактичної й стратегічної економічної поведінки підприємств у конкурентному ринковому оточенні. Застосування коефіцієнту дозволяє визначити чутливість ВЕД підприємства до шоків економіки країни, що запропоновано враховувати при розпізнаванні точок кризи у його діловому циклі та розробці компенсаційних рішень з управління економічною поведінкою підприємства;

методичний підхід до аналізу взаємодії зовнішнього та внутрішнього середовища та розпізнавання точок криз у економічній поведінці підприємства, що, на відміну від існуючих, за рахунок поєднання оцінювання довгострокової взаємодії впливу змін зовнішнього середовища на траєкторію економічної поведінки підприємства за допомогою VAR моделей та оцінки коінтеграції циклічного розвитку економіки й ділового циклу підприємства із застосуванням крос-спектрального аналізу дає змогу визначити часові періоди виникнення майбутніх точок кризи, що є інформаційним підґрунтям формування компенсаційних управлінських реакцій підприємства.

знайшли подальший розвиток

алгоритмічна модель процесу розробки та вибору раціонального сценарію управління економічною поведінкою підприємства в умовах

нестабільноті зовнішнього оточення завдяки поєднанню розробленої системно-динамічної імітаційної моделі поведінки, яка відрізняється від існуючих урахуванням видової приналежності підприємства, чутливості виду економічної діяльності до кризових процесів і прогнозу шокових подій у макросередовищі підприємства, та сценарного підходу, що дозволяє підвищити адаптивність поведінки підприємств у кризових умовах та стадіях його ділового циклу, виявити латентні впливи ризиків і окремих внутрішніх процесів на поведінку підприємства, оцінити ефективність та результативність управління за різних сценарних умов і сформулювати рекомендації щодо корегування тактичних і стратегічних рішень.

методичний підхід оцінки внутрішнього та зовнішнього середовища, який ґрунтуються на розумінні синергетичного впливу шокових збурень макросередовища та ресурсної готовності підприємства на можливість управління його економічною поведінкою. Відмінність підходу міститься у розробці структурованого комплексу інтегральних показників, які дозволяють діагностувати, моделювати траекторію економічної поведінки підприємства та застосовуються для: траекторія модельної поведінки інтегрального показника зовнішнього середовища - при розпізнаванні точок макроекономічних криз, що негативно впливають на поведінку підприємства; модельна зміна інтегрального показника внутрішнього середовища - при визначенні найбільш доцільного сценарію управління економічною поведінкою, формуванні компенсаційних рішень з локалізації/нівелювання макроекономічних шоків в імітаційних експериментах на певних стадіях ділового циклу підприємства;

експлейнарний базис управління економічною поведінкою підприємства, особливістю якого є формування понятійно-категоріальний апарату дослідження з урахуванням сучасних ефектів розвитку національних економік Китаю та України, а саме, авторського трактування понять «економічна поведінка» та «механізм управління економічною поведінкою підприємства», формування системи принципів побудови механізму управління економічною поведінкою та обґрунтування економіко-

математичного інструментарію його аналізу й моделювання.

4. Розробки дисертанта мають практичну цінність. Практичну цінність розробок підтверджується їх упровадженням у діяльність підприємств, установ та організацій, а саме запропоновано методичні рекомендації щодо оцінки чутливості видів економічної діяльності (ВЕД) до кризових/шокових впливів макроекономічного розвитку на економічну поведінку підприємства Ordors Jiuyuan Cement Products Co//Ltd (КНР) (довідка від 22.11.2024, довідка від 05.11.2024, № 87, ТОВ «Аскон-2007» (Україна)); методичний підхід оцінки внутрішнього середовища підприємства Ordors Smooth Architectual Coating Co//Ltd (КНР) (довідка від 22.11.2024); методичний підхід до аналізу взаємодії зовнішнього та внутрішнього середовища та розпізнавання точок криз у економічній поведінці підприємства ПП «Аскон» базового господарства інституту фізіології рослин та генетики НАНУ (Україна) (довідка № 145/01 від 08.11.2024). Основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи використані для забезпечення навчального процесу на кафедрі статистики і економічного прогнозування Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця під час викладання освітніх компонент «Data Mining для бізнес-аналітики», «Статистичне моделювання та прогнозування» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» освітньої програми «Бізнес-статистика і аналітика» (довідка про впровадження № 24/86-44-44/1 від 03.05.2024 р.).

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Роботу викладено на 359 сторінках машинописного тексту (14,95 авт. дрк.). Дисертаційна робота містить 76 рисунків (з них 8 займають 6 повних сторінок), 69 таблиць (з них 5 займають 6 повних сторінок), 19 додатків – на 72 сторінках, список використаних джерел із 231 найменувань – на 23 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації становить 233 сторінки (9,7 авт.

дрк.).

7. Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

У відкритому друці за темою дисертації опубліковано 15 наукових праць загальним обсягом 10,805 друк. арк., з них особисто здобувачеві належить 6,99 друк. арк. Структура наукових праць за темою дисертації: 2 статті у вітчизняному та закордонному виданні, що включені до міжнародних наукометрических баз Scopus та Web of Science; 7 статей у наукових фахових виданнях України, у тому числі що включені до міжнародних наукометрических баз даних (до захисту зараховано 8 статей); 6 публікацій у матеріалах й збірниках тез доповідей на наукових конференціях. В опублікованих працях здобувачки повністю відображені сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їхня наукова новизна. З огляду на це апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

У вітчизняних та закордонних виданнях, що включені до міжнародних наукометрических баз Scopus та Web of Science:

1. Rayevnyeva O., Filip S., Aksonova I., Brovko O, Rui S. The impact of sensitivity of economic activities on the economic behaviour of enterprise. *Economics of Development*. 2022. Vol. 21, No. 3. PP. 27-39. (1,19/0,23 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: запропоновано індикатор чутливості, який є підґрунтям формування/корегування економічної поведінки підприємств щодо їх адаптації до змін зовнішнього середовища, враховуючи чутливість до ринкових змін. (Міжнародна представленість та індексація журналу: SCOPUS). DOI: [https://doi.org/10.57111/econ.21\(3\).2022.27-39](https://doi.org/10.57111/econ.21(3).2022.27-39)

2. Rayevnyeva O., Brovko O., Su Rui. Computer-Mathematical Modeling of the Influence of the Macro-Environment on the Economic Behavior of the Enterprise. 2023 7th International Symposium on Multidisciplinary Studies and Innovative Technologies (ISMSIT), Ankara, Turkiye, 2023, pp. 1-6. (0,87/0,29 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: розроблено алгоритмічну модель для

аналізу та моделювання тенденцій розвитку національної економіки; побудовано модель загального зовнішнього оточення, що містить в якості екзогенних факторів інтегральні показники макросередовища та середовища найближчого оточення. (Міжнародна представленість та індексація журналу: SCOPUS, WoS). DOI:

<https://doi.org/10.1109/ISMSIT58785.2023.10304994>

У наукових фахових виданнях України, у тому числі що включені до міжнародних наукометрических баз:

3. Su Rui. Comparative Analysis of Trends in the Ukrainian and Chinese Economies. *Бізнес Інформ.* 2022. №4. С. 20 – 25 (0,63 друк. арк.) (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus, Google Scholar, наукометрична директорія DOAJ, Ulrichsweb*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-4-20-25>

4. Rayevnyeva O., Brovko O., Su Rui. A Study of the Influence of Environmental Factors on the Economic Behavior of the Enterprise. *Бізнес Інформ.* 2023. №8. С. 193–198. (0,81/0,27 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: запропоновано перелік факторів зовнішнього середовища та визначено їх вплив на формування економічної поведінки підприємства в умовах нестабільного розвитку економіки. (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus, Google Scholar, наукометрична директорія DOAJ, Ulrichsweb*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-8-193-198>

5. Раєвнєва О.В., Бровко О.І., Су Жуй. Економічна поведінка підприємства: аналіз підходів визначення дефініції. *Економіка. Фінанси. Право.* 2023. №8, С. 83-87 (0,87/0,29 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: запропоновано розуміння дефініції «економічна поведінка підприємства» та доведено що вона описується двома аспектами, що дозволить підвищити ефективність прийняття рішень в умовах обраної траєкторії розвитку підприємства. (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus*). DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.8.19>

6. Раєвнєва О. В., Су Руї. Дослідження впливу чутливості видів економічної діяльності на економічну поведінку підприємств Китаю. *Проблеми економіки.* 2023. №4. С. 48–57 (1,0/0,5 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: запропоновано алгоритмічну модель формування економічної поведінки підприємства залежно від рівня чутливості виду економічної діяльності, що дозволить сформувати ефективну систему управлінських

рішень щодо майбутньої поведінки підприємств. (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, наукометрична директорія *DOAJ*, *Ulrichsweb*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-4-48-57>

7. Раєвнева О. В., Су Руї. Імітаційна модель поведінки підприємства з урахуванням чутливості до кризових макроекономічних процесів. *Проблеми економіки*. 2024. №3. С. 300–307. 57 (0,94/0,47 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: побудовано загальну структуру імітаційної моделі економічної поведінки підприємства з урахуванням чутливості виду його економічної діяльності до кризових процесів та доведено що для імітаційного моделювання поведінки підприємства найбільш доцільним є застосування концепції системної динаміки, яка дозволяє представити поведінку підприємства у вигляді системи матеріальних потоків і здійснити аналіз причинно-наслідкових зв'язків і контурів зворотного зв'язку. (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, наукометрична директорія *DOAJ*, *Ulrichsweb*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-300-307>

8. Su Rui. The mechanism of the enterprise's economic behavior: elements and models. *Економіка та суспільство*. 2024. №69. (1,31 друк. арк.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, *CiteFactor*, *Eurasian Scientific Journal Index (ESJI)*). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-78>

9. Су Жуй. Механізм управління економічною поведінкою підприємства: концептуально-методичні засади побудови. *Бізнес Інформ*. 2024. №12. С. 15-28 (1,31 друк. арк.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, наукометрична директорія *DOAJ*, *Ulrichsweb*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-12-15-28>

У матеріалах конференцій та інших наукових виданнях:

10. Su Rui. Economic and mathematical methods of management of enterprise development. *The 4th International scientific and practical conference "Scientific research in the modern world"* (February 9-11, 2023, Toronto, Canada). Toronto, Canada, 2023. Pp. 516-521. (0,375 друк. арк.) URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-research-in-the-modern-world-9-11-02-2023-toronto-kanada-arhiv/>

11. Su Zhui. Methods and models of the analysis of the economic behavior

of the enterprise: theoretical aspect. *XXXVI International scientific and practical conference "Current trends in the development of youth theories"* (September 12-15, 2023, Ankara, Turkey). Ankara, Turkey, 2023. Pp. 26-30 (&&& друк. арк.) URL: <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/09/CURRENT-TRENDS-IN-THE-DEVELOPMENT-OF-YOUTH-THEORIES.pdf>

12. Rayevnyeva O., Su Rui. Analysis of foreign economic relations between Ukraine and China. *The II International Scientific and Practical Conference "Research work in the system of training teachers in technological fields"* (January 15-17, 2024, Berlin, Germany). Berlin, Germany, 2024. Pp. 50-55 (0,38/0,19 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: проаналізовано ключові показники зовнішньоекономічної діяльності України та Китаю. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2023/12/RESEARCH-WORK-IN-THE-SYSTEM-OF-TRAINING-TEACHERS-IN-TECHNOLOGICAL-FIELDS.pdf>

13. Су Руї. Моделювання трендів розвитку загального макроекономічного середовища підприємств України та Китаю. *The 11th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society"* (January 8-10, 2024, Kyiv, Ukraine). Kyiv, Ukraine, 2024. Pp. 1595-1601 (0,44 друк. арк.) URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/MODERN-PROBLEMS-OF-SCIENCE-EDUCATION-AND-SOCIETY-8-10.01.2024.pdf>

14. Су Руї. Система підтримки прийняття рішень економічної поведінки підприємства: теоретичне підґрунтя формування. *The 3rd International scientific and practical conference "Technologies in education in schools and universities"* (January 23 - 26, 2024, Athens, Greece). Athens, Greece, 2024. Pp. 69-73. (0,31 друк. арк.) URL: <https://isg-konf.com/technologies-in-education-in-schools-and-universities/>

15. Су Жуй. Дослідження чутливості видів економічної діяльності до ринкових змін. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*, 2024. № 3, С. 317-320. (0,37 друк. арк.) URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/MV-3-2024.pdf>

Апробація результатів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження доповідалися, обговорювалися та отримали схвальні відгуки на 6 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: The 4th International scientific and practical conference "Scientific research in the modern world" (February 9-11, 2023, Toronto, Canada), XXXVI International scientific and practical conference "Current trends in the

development of youth theories" (September 12-15, 2023, Ankara, Turkey), The II International Scientific and Practical Conference "Research work in the system of training teachers in technological fields" (January 15-17, 2024, Berlin, Germany), The 11th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society" (January 8-10, 2024, Kyiv, Ukraine), The 3rd International scientific and practical conference "Technologies in education in schools and universities" (January 23 - 26, 2024, Athens, Greece), Міжнародної наукової конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця» (м. Харків, Україна, 25 квітня 2024 року).

8. Дисертація «Формування механізму економічної поведінки підприємства» Су Жуй виконана із дотриманням принципів академічної добросесності. Дисертаційна робота є самостійною науковою роботою, всі результати якої одержані автором особисто та знайшли відображення в наукових публікаціях. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків. Внесок автора у колективні наукові роботи конкретизовано у списку опублікованих праць здобувача за темою дисертації, наведеному вище.

9. Загальний висновок. Дисертаційна робота Су Жуй є завершеним кваліфікаційним науковим дослідженням, що має теоретичну та практичну цінність. У роботі представлено комплекс розробок, методичних підходів та рекомендацій щодо управління економічною поведінкою підприємств. Результати проведених досліджень свідчать про високий рівень наукової компетентності Су Жуй, а демонструючи здатність виконувати теоретичні та прикладні дослідження у сфері економіки на досить високому рівні. Авторка дисертації досконало володіє методологією наукового пошуку та має широкий науковий кругозір.

Подана дисертаційна робота Су Жуй на тему «Формування механізму економічної поведінки підприємства» відповідає спеціальності 051 – «Економіка», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44.

10. Рішенням розширеного засідання кафедри статистики і

економічного прогнозування (протокол № 12 від 21.02.2025) УХВАЛИЛИ:

10.1. Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації су Жуй на тему «Формування механізму економічної поведінки підприємства», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка».

10.2. Рекомендувати дисертацію Су Жуй на тему «Формування механізму економічної поведінкою підприємства» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дії відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,

професор кафедри менеджменту,
логістики та інновацій,
к.е.н., доцент

Ірина ЛИТОВЧЕНКО

Експерт за дисертацією,

директор навчально-наукового інституту
міжнародних відносин,
к.е.н., доцент

Володимир ЧЕРНИШОВ

Головуючий на засіданні,

професор кафедри економічної,
кібернетики і системного аналізу,
д.е.н., професор

Тетяна ШАБЕЛЬНИК